

Valsts darba
inspekcija

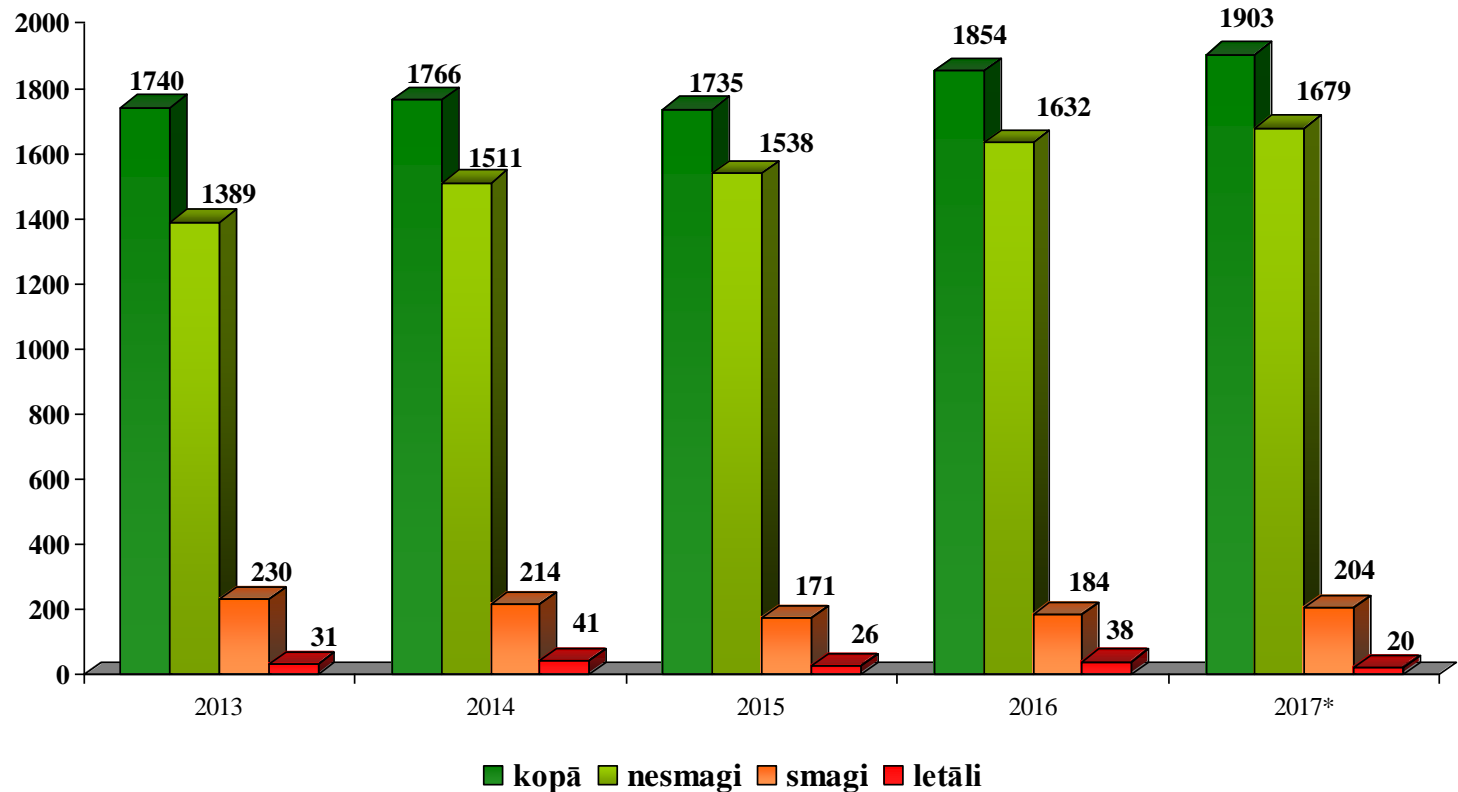
Aktuālā nelaiemes gadījumu darbā statistika metālapstrādes nozarē (C24 un C25 nozare)

2018. gads, Rīga

Valsts darba
inspekcija

Izmeklēto nelaimes gadījumu darbā skaita dinamika

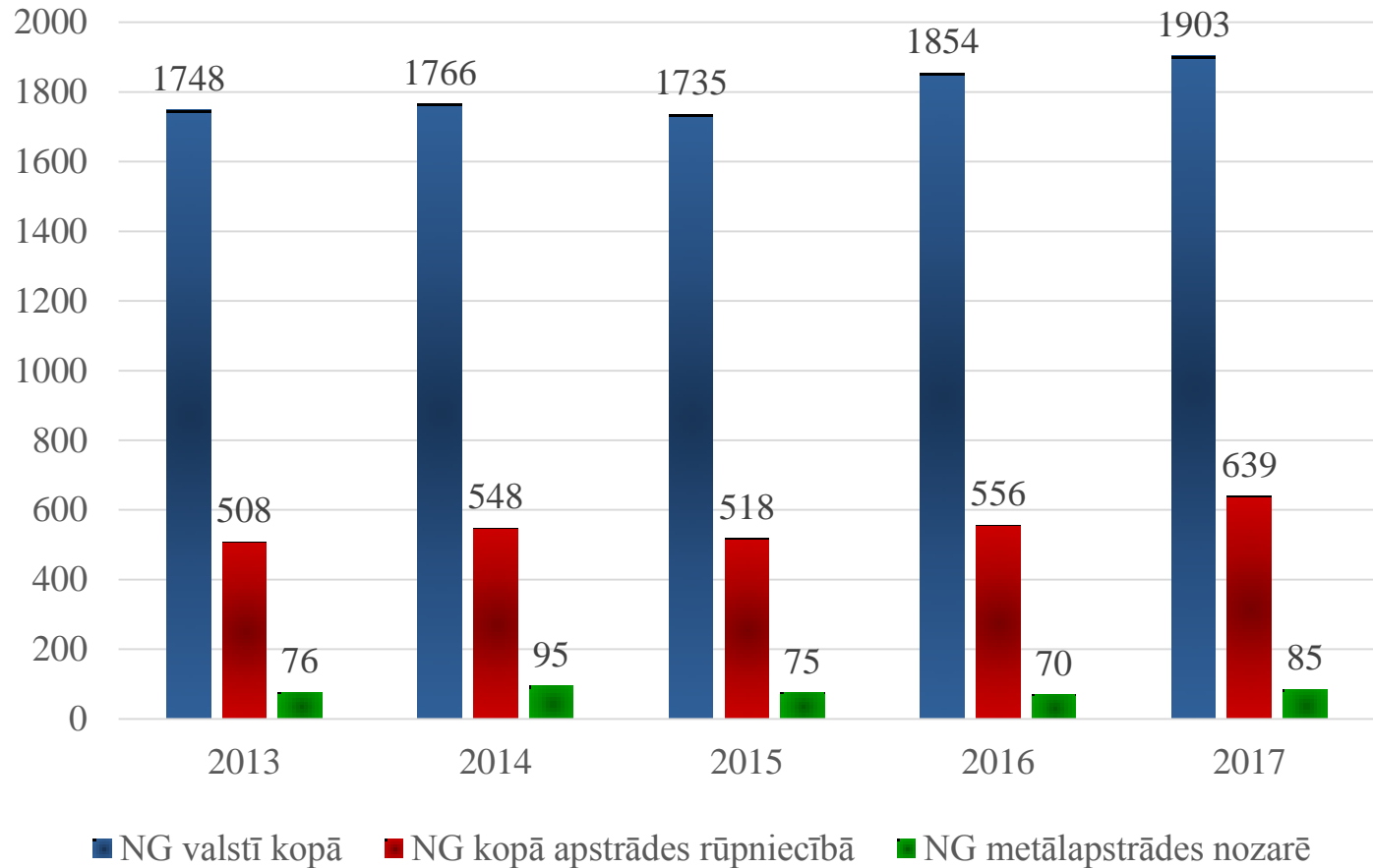

*Par 2017. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Metālapstrādes nozarē* darbā notikušo nelaimes gadījumu skaita dinamika

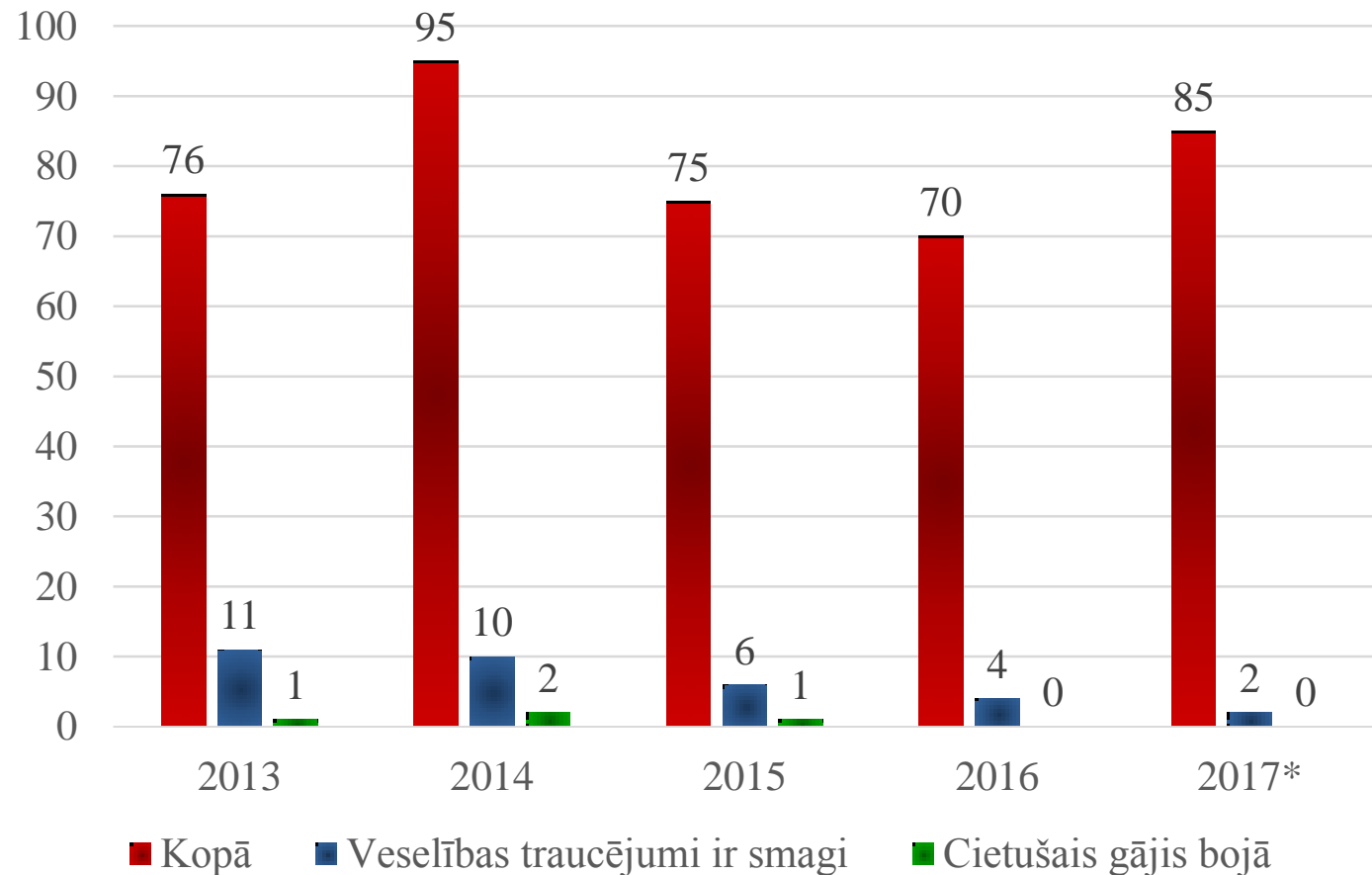

* Darbā notikušo nelaimes gadījumu kopējais skaits C24 – metālu ražošanas nozare un C25 – gatavo metālizstrādājumu ražošana, izņemot mašīnas un iekārtas

Valsts darba
inspekcija

Metālapstrādes nozarē* darbā notikušo nelaimes gadījumu skaita dinamika sadalījumā pēc smaguma pakāpes

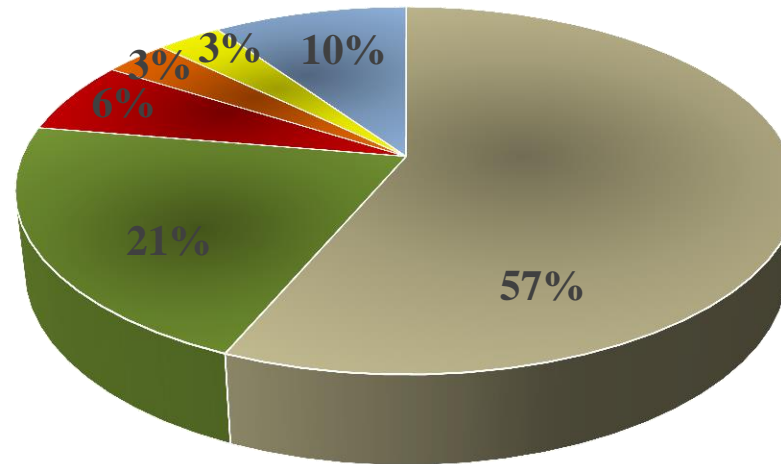

*Par 2017. gadu grafikā norādīti operatīvie dati

Valsts darba
inspekcija

Metālapstrādes nozarē biežākie nelaimes gadījumu darbā cēloņi 2017. gadā

- Nav ievēroti darba drošības noteikumi vai instrukcijas
- Nepietiekoša uzmanība
- Lietotas nepieļautas vai nepiemērotas darba metodes
- Nav lietots drošības aprīkojums vai IAL
- Neapmierinoša darbinieku instruēšanas un apmācība
- Citi cēloņi

Valsts darba
inspekcija

Nelaiimes gadījumi darbā metālapstrādes nozarē, kuros gūtas smagas traumas

Metinātājs kopā ar kolēģiem uzsāka darbu. Viņiem tika dots uzdevums nomainīt trosi smilšu pacelšanas kausam. Smilšu kauss atradās uz slīpas sliedes un iestiprināts trosē, bet zem kausa bija bedre. Smilšu kauss no apakšas tika nostiprināts ar 2 balstiem: metāla leņķi un kvadrātveida cauruli. Leņķis bija nostiprināts zem riteņiem, bet kvadrātveida caurule - zem kausa korpusa. Tālāk tika atbrīvota trose, atslēgta vinčas elektroapgāde, pārbaudīti instrumenti un aizsarglīdzekļi.

Metinātājs atbrīvoto trosi nevarēja noņemt, jo tā smilšu kausa apakšā bija piestiprināta. Lai noņemtu no kausa trosi, viņš pa kāpnēm nokāpa bedrē, iepriekš noņemot vienu no smilšu kausa balstiem - metāla leņķi, kurš traucēja nokāpt lejā. Trose pie smilšu kausa apakšas bija piestiprināta ar divām skrūvēm un metāla plāksni. Metinātājs atbrīvoja plāksni, bet izvilkt trosi no gropes nevarēja. Tad viņš būdams apakšā zem kausa, paņēma mazu lauzni un ar to centās izvilkt trosi no gropes. Spiediena ar lauzni rezultātā, smilšu kauss nošļuka no kvadrātveida metāla caurules un noslīdot pa sliedi uzkrita virsū darbiniekam.

Cietušā vecums – 62 gadi, darba stāžs – 16 gadi

Nelaiimes gadījuma cēlonis:

Lietotas nedrošas darba metodes un darba drošības instrukcijas neievērošana.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiimes gadījumi darbā metālapstrādes nozarē, kuros gūtas smagas traumas

Virpotājs tika dots darba uzdevums - sakopt darba telpas, noslaucīt putekļus, saslaucīt grīdu un savākt atkritumus. Virpotājs, uzkopjot telpas, pamanīja, ka ir izdegusi viena apgaismojuma spuldze pie sienas. Konkrēti nomainīt spuldzi, viņam nebija dots uzdevums. Darbinieks paņēma trepes, kas atradās turpat telpā, pieslēga tās pie sienas, paņēma spuldzi un uzkāpa pa kāpnēm augšā. Brīdī, kad viņš izskrūvēja izdegušo spuldzi, trepju apakšējā daļa aizslīdēja un viņš nokrita ar trepēm uz grīdas. Rezultātā guva smagas traumas.

Cietušā vecums – 33 gadi, darba stāžs – 6 gadi

Nelaiimes gadījuma cēlonis:

no darbinieka puses nav ievēroti darba kārtības noteikumi, tas ir, darbinieka vispārīgie pienākumi: precīzi un savlaicīgi izpildīt uzliktos darba pienākumus; izpildīt tiešā vadītāja un augstāku vadītāju rīkojumus.

Valsts darba
inspekcija

Nelaiemes gadījumi darbā metālapstrādes nozarē ar letālām sekām

Nelaiemes gadījuma dienā palīgstrādnieks uzsāka darbu pie čuguna liešanas krāsnīm uzņēmuma liešanas cehā. Viņa darba pienākumos ietilpa reizi pusotrā stundā savākt kušņus no krāšņu laukuma un ievietot speciālā tarā. Kušņu temperatūra savākšanas brīdī ir apmēram 500 C. Pēcpusdienā darba kolēģi pamanīja, ka palīgstrādnieks gul pie čuguna kausēšanas krāsns. Tā kā krāsns vāks bija vaļā darbinieks tika pavilkts tālāk nost no krāsns. Pārbaudot cietušā pulsu tika konstatēts, ka palīgstrādnieks miris.

Cietušā vecums – 55 gadi, darba stāžs – 3 gadi

Nelaiemes gadījuma cēlonis:

Saskaņā ar VSIA "Paula Stradiņa Klīniskās Universitātes slimnīca" Aroda un radiācijas centra ārstu komisijas arodslimībās atzinumu nav izvērtēts tāds kaitīgās darba vides faktors, kā paaugstināta temperatūra, kas augstāka par rekomendējamām temperatūrām konkrētai darba vietai. Zem + 39 C vai paaugstināta temperatūra virs + 39 C, t.sk. intensīvs siltuma izstarojums, ja darbs saistīts ar atrašanos tiešā siltuma izstarojuma ietekmē, tajā skaitā darbs karstajos cehos konkrētajai darba vietai, darbiniekam saistībā ar šiem kaitīgajiem faktoriem bija jāveic obligātā veselības pārbaude (OVP). OVP darbiniekam nebija veikta. Darba devējs norīkojis cietušo darbā, nepārliecinoties vai viņa veselības stāvoklis atbilst veicamajam darbam.

Valsts darba
inspekcija

Biežākie traumēšanas faktori nelaimes gadījumos darbā metālapstrādes nozarē

1. Krītoša priekšmeta iedarbība

- Metālapstrādes darbgaldu operators, izmantojot rokas elektrisko urbi un stacionāro urbi, tīrīja urbumus metāla konstrukcijā. Darbinieks paņēma rokās rokas elektrisko urbmašīnu un to nejauši izmeta no rokām. Krītot, urbmašīnas urbis iedūrās viņam kājā apmēram 10 centimetri virs potītes, radot nesmagus miesas bojājumus.
- Metālmateriālu metinātājam, neuzmanīgi uz riņķi griežot detaļu, tā izslīdēja no rokām un uzkrita pašam uz labās rokas pirkstiem. Cietušajam rokās bija cimdi, taču tie nepasargāja roku un tika traumēti pirksti.

2. Krišana, pakrišana, krišana no augstuma

- Metinātāja, dodoties uz ražošanas ceļa izeju, gāja garām detaļu plauktam un paletēm. Viņa nejauši aizķērās aiz detaļu paletes, pakrita un guva nesmagu ceļgala traumu.
- Palīgstrādnieks metāla konstrukciju sazāģēšanai nepieciešamo izmēru iestatīšanas procesa laikā pārvietojoties pāri pārejas tiltiņam, paklupa uz pārejas tiltiņa augšējā pakāpiena. Rezultātā paslīdēja un nokrita uz apakšējā pakāpiena un guva veselības traucējumus, akas nav smagi.

Valsts darba
inspekcija

Biežākie traumēšanas faktori nelaiemes gadījumos darbā metālapstrādes nozarē

3. Ievilkšana, saspiešana, iespiešana – starp iekārtu, objektu u.c.

- Metāla apstrādes iekārtas operators, ņemot no darbgalda ārā detaļu, neievēroja darba drošību. Viņš ar roku mēģināja atgriezt darbgalda kustīgo galdu sākuma pozīcijā, kā rezultātā darbinieka roka tika iespiesta starp iekārtas kustīgajām daļām.
- Frēzētājam, ievietojot kārtējo sliedi frēzmašīnas piespiedējos, tā nostājās slīpi. Neizmantojot palīgierīces vai instrumentus, mēģinot ar rokām sliedi iztaisnot, tā noslīdēja un piespieda pirkstus (saspieda pirkstu starp sliedi un darbagaldu).

4. Ķermeņa daļas/daļu bojājumi

- Velmētājs iestropēja detaļu un deva komandu kravas celtņa operatorai kravu pacelt. Viņš neievēroja, ka stropējot kravu, starp kāsi un stropes gredzenu ir atstājis kreiso roku ar cimdu. To viņš sajuta kad sākās stropes iespriegošana un kravas celšana. Viņš centās izraut cimdu, taču tas bija piespiests ļoti cieši un raujot tika norauta rokas pirksta āda.

5. Saskarsme ar asu priekšmetu (naži, asmeņi u.c.)

- Metinātājs ar rokām cēla metināmo detaļu, kurai bija asas malas. Detaļa sāka slīdēt ārā no rokām un, tai krītot, viņš sagrieza rokas plaukstu.

Valsts darba
inspekcija

PALDIES!

2018. gads, Rīga